

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2025. április 25., országos szakasz

6. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő 3 óra

I. TÉTEL

45 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Péter felöltözött és elindult otthonról. Maga sem tudta, hova tart, csak ment könnyezve a sziklás ösvényen. Fél nap öröm, fél nap bánat: így volt ez mindig, és így is lesz örökké. [...]

Mihez is kezdjen? Ha nem mozog, nem szalad vagy tesz valami egyebet, érzi, szétveti az erő, amely egyszerre megfeszítette karját, mellét. Uramisten, ki tudna tépni egy fát tövestől... [...]

Hirtelen megugrott, felpöccintett egy követ a cipőjével, messzire vágta, s szaladni kezdett, le a völgytekni felé, a futballpályára...

De amint egy szikla mögül kifordult, s eléje tűnt a Práter, megállt: a bodzabokornál máglya világított, a hosszú, bordó színű lángok hajladoztak, füst szállt, és a tűz körül, mint az indiánok, izgatott kiabálással ugrándoztak a fiúk. Ugyanakkor égett cukor szagát lehetett érezni, akár a törökmézáros szomszédságában, a Piski hidnál.

Vajon miféle szertartás folyik ott? És őt miért nem értesítették?

Szeme haragosan összeszűkül.

A fiúk csak akkor vették észre, amikor már ott állt a máglya mellett, közöttük. Taxi kivált a füstből, levette csészealjnyi szemüvegét, és rövidlátóan hunyorgott.

– Mi ez? – kérdezte Péter. – Ki szervezte ezt az összejövetelt?

Ebben a pillanatban – mintha a lángok is megijedtek volna: lehajoltak és hízlegően kezdték nyalogatni a gyepet – a tűz közepén kis rézüst látszott, illatos párák szállottak belőle.

Cöcinek csokoládés volt a szája széle, Dondost koromfoltok tarkították. Fasírt hosszú nyelű fakanalat szorongatott.

Miki megszeppenve állt. [...] Zavarában megnyalta a száját, nevetett, s közben elővillantak egérfogai.

– Van egy kiváló tortareceptem! – mondta. – Valódi népus* tortát sütünk!

Péter valamennyire megenyhült, és érdeklődve közelebb lépett. Miki egy szuszra elmondta:

– Veszünk egy liter tejet, négy tojást, tíz deka kakaót, egy tábla vaját. Aztán veszünk cukrot, veszünk vaníliát [...]

Taxi a tűzbe bámult, aztán a fiúkra sandított, s a szemüvege diadalmasan felragyogott.

– Tényleg! Ezt én is megfigyeltem! Mindenik recept így kezdődik...

Fasírt előrenyújtotta hosszú, görbe nyakát:

– És mindenből egy kanálnyi tőrnak elő. Valóságos csirkereceptek.

– Te csak hallgass! – Miki hadonászott a keverőfával. – A két tojás, amit hoztál, kotlós volt!

– Hát aztán? Még azt is a kamarából csórtam! Ha anyám rájön, biztos cipóra ver!

A nyakát visszahúzta, kifordított tenyere olyan mozdulattal állt, mint az evezőlapát. Ekkor Dondos ijedten közbekiáltott:

– Jaj, odaég! Már füstöl!

Miki ugrott, pálcáját az üstbe dugta, és keverni kezdett.

– Üssetek még két tojást! Szórd a kakaót, Fasírt!... Te meg a sütőport, Taxi!... Igyekeztek már!... De várjatok csak... A sütőpor nálam van!...

A fiúk izgatottan táncoltak, s ki-ki az üstbe szórta, ami a zsebében volt. Aztán többé nem élesztették a tüzet. Elvették az üstöt, az árokban körülültek, s hat kis szempár leste áhítattal az illatosan szállingózó párát. A kapitányé volt az elsőség, neki kellett megkóstolni a csokoládétortát. Péter kivett a fakanállal, jobbra-balra forgatta, hogy egy kicsit hűljön, majd a mohó szemek sugaraiban a szájához vitte. Belenyalt, de hirtelen meghökkent tekintettel kapta vissza a fejét; kiköpött és azt mondta:

– Savanyú!

– Savanyú?!

– Akár az ecet!

A többiek is sorra megkóstolták, és bután, értetlenül néztek egymásra, míg ki nem robbant belőlük a kacagás. Hemperegve végignyúltak az üst körül. Csak Miki ült öklére támasztott fejjel; könnyein át a citromsó üres tasakját nézte, melyről ő azt hitte, hogy sütőpor...

(Bálint Tibor: Búcsú a rövidnadrágtól. Részlet)

*négus torta = csokoládétorta

1. Hogyan készül a részletbeli csapat tortája? 5 pont
  2. Mutasd be 2–3 mondatban a tűz körül sürgölődő csapatot! 5 pont
  3. Értelmezd 3–4 mondatban Péter reakcióját a látványra, amely a futballpályához érve fogadja („Szeme haragosan összeszűkült.”)! 5 pont
  4. Mutasd be 3–4 mondatban Péter és Miki viszonyát a részlet alapján! 5 pont
  5. Értelmezd 4–5 mondatban az alábbi részletet!
A többiek is sorra megkóstolták, és bután, értetlenül néztek egymásra, míg ki nem robbant belőlük a kacagás. Hemperegve végignyúltak az üst körül. Csak Miki ült öklére támasztott fejjel; könnyein át a citromsó üres tasakját nézte, melyről ő azt hitte, hogy sütőpor... 10 pont
  6. Írd meg 4–5 mondatban Péter élménybeszámolóját a részletben felidézett eseményekről! 10 pont
- Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

II. TÉTEL

45 pont

Az alábbi versből kiindulva alkoss 1–1,5 oldalas leíró szöveget egy álombéli tájról! Adj címet írásodnak!

Ezüst cipőben jár a Hold
Kigyúl a légi lámpabolt
Ott fönny lakik mind aki volt
Kék függönyön sok égi folt

Aki volt annak ott van ágya
Ágya fejénél ég a lámpa
Feje alatt a párna felhő
Mikor fény gyúl az árnya megnő

Itt lenn is árnyékok a fák
Aki elalszik messze lát
Aki ott fönny van messze néz
Csurog le ránk a lámpaméz

(Tóth Krisztina: Altató)